

YOSHLARNI TARBIYALASHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNI O‘RNI

Sultonova Ozoda Rajabovna

*Samarqand davlat veterinariya medisinasi, charvochilik va
biotexnologiyalar universiteti*

Narziyeva Nargiza Norkuziyevna

*Samarqand davlat veterinariya medisinasi, charvochilik va
biotexnologiyalar universiteti*

Suvanova Dilnura Kurbanovna

*Samarqand davlat veterinariya medisinasi, charvochilik va
biotexnologiyalar universiteti*

Anotatsiya: Hozirgi jadal globallashuv jarayonida dunyo mamlakatlari iqtisodiyoti va raqobatdoshligini belgilashda raqamli iqtisodiyotning o‘rni muhim ahamiyat kasb etadi. Iqtisodiyotning qaysi bir tarmoq yoki sohasiga nazar tashlamaylik, barchasida raqamli texnologiyalarning o‘rnini ko‘ramiz. Prezidentimiz Shavkat Mirziyoev joriy yildagi parlamentga Murojaatnomasida taraqqiyotga erishish uchun raqamli bilimlar hamda zamonaviy axborot texnologiyalarini egallashimiz zarur va shartligi, bu bizga yuksalishning eng qisqa yo‘ldan borish imkoniyatini berishi, zero, bugun dunyoda barcha sohalarga axborot texnologiyalari chuqur kirib borayotganligiga alohida e‘tibor qaratdi. Avvalo raqamli iqtisodiyot nega kerak insoniyat taraqqiyoti uchun muximmi degan savolga qisqa javob bersak.

Kalit so‘zlar: Raqamli iqtisodiyot, yoshlar, onlayn-xizmatlar, masofaviy ta‘lim, elektron to‘lovlar, elektron hujjat almashinuvi.

Raqamli iqtisodiyot – bugundan boshlab yaratilishi lozim bo‘lgan qandaydir boshqacha iqtisodiyot emas. Bu yangi texnologiyalar, latformalar va biznes modellari yaratish va ularni kundalik hayotga joriy etish orqali mavjud iqtisodiyotni yangicha tizimga ko‘chirish deganidir. Raqamli iqtisodiyot deganda, nafaqat Blokcheyn (Blockchain) texnologiyasini va ulardan xalqaro moliya bozorlarida foydalanish masalalarini yoki kriptovalyutalarni tushuniladi, balki raqamli iqtisodiyot (Digital Economy) deganda, raqamli kommunikatsiyalar, AKT yordamida olib boriladigan a iqtisodiyot, kompaniyalarni samarali boshqarish tushuniladi. Raqamli iqtisodiyot (Digital Economy), raqamli kommunikatsiyalar, AKT yordamida olib boriladigan iqtisodiyot inson yashash tarzi, faoliyat siklining muhim o‘zagi hisoblanadi. Bunda, yashirin iqtisodiyotga barham berish, iqtisodiy jarayonlarda xolislik mexanizmi sifatida ham qarash mumkin. Chunki birinchidan, barcha operatsiyalar elektron ro‘yxatdan o‘tilishiga, ikkinchidan shaffof bo‘lishiga

erishiladi. Qolaversa, ishlab chiqarishda yangi AKT texnologiyalar qo‘llanilishi tufayli mahsulot va

xizmatlarning tannarxi pasayadi. An’anaviy iqtisodiyotdan ko‘pgina ustunliklari bilan ajralib turuvchi raqamli iqtisodiyot qisqa vaqt ichida dastlab rivojlangan mamlakatlarda, keyinchalik dunyo bo‘ylab keng ommalashdi. Raqamli iqtisodiyot – bu iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy aloqalarni raqamli texnologiyalardan foydalangan holda amalga oshirish tizimi bo‘lib, bunga avvalambor onlayn-xizmatlar, masofaviy ta’lim, elektron to‘lovlar, tovar va xizmatlarning internet-savdosi misol bo‘la oladi. Raqamli iqtisodiyotning shakllanishi quyidagicha bazaga ega bo‘lishi kerak, bu quyidagicha bo‘lishi lozim:

- raqamli infratuzilmani va aloqa standartlarini ishlab chiqish;
- axborot xavfsizligini ta’minlash;
- On-Line xizmatlarni kengaytirish;
- fuqarolar uchun tarmoq ichidagi va On-Line kommunikatsiyalarga bepul kirishni yaratish;
- raqamli ekotizimlarda axborot oqimlari va bilimlarni boshqarishni takomillashtirish.

Kompaniyalarni boshqarishda klassik tizimdan farqli bo‘lib, yangi xizmatlar, yangi maxsulot, yangi ish o‘rinlari, texnologiyalar, platformalar va biznes modellarini yaratish, ishchi xodimlar

uchun qulayliklar yaratish, kompaniyadagi inson omili imkoniyatlarini kengaytirish, ularni kundalik hayotga joriy etish orqali mavjud iqtisodiyotni yangicha tizimga ko‘chirishdir.

Belgilari:

- * yuqori darajada avtomatlashtirilganlik;
- * elektron hujjat almashinuvi;
- * buxgalterlik va boshqaruv tizimlarining elektron integratsiyalashuvi;
- * ma’lumotlarning elektron bazalari;
- * korporativ tarmoqlar.

Bugungi kunda raqamli iqtisodiyotga keng o‘rin bergan mamlakatlar ichida yetakchilari bu AQSh, Shvesiya hamda Shveysariyadir. Top-10 talikni Xitoy, Buyuk Britaniya, Daniya, Finlyandiya, Singapur va Janubiy Koreya davom ettirmoqda. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 19 fevraldagi “Axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalari sohasini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi farmoni, 2018 yil 3 iyuldagi “O‘zbekiston Respublikasida raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarorlarini ham shu tadbirlar jumlasiga kiritish mumkin. Ushbu chora -tadbirlar natijasida elektron hujjat aylanishi joriy etildi, elektron to‘lovlar rivojlantirilmoqda va elektron tijorat sohasida normativ-huquqiy baza takomillashtirilmoqda. Raqamli iqtisodiyot va

lektron hukumat bo'yicha xalqaro ekspert Daniel Mensi fikricha "...uni ko'pchilik riptovalyuta texnologiyasi sifatida bilsa-da, aslida blokcheyndan raqamli identifikatsiya, egalik va mulkiy huquqlar ximoyasi, to'lov tizimi sifatida foydalanish mumkin. Ethereum kabi blokcheyn bazasida ishlaydigan ochiq manbali platformalar an'anaviy huquqiy jarayonlarsiz har qanday aktivlar bo'yicha bitimlar tuzish, bank xizmatlarini ko'rsatish imkonini beradi. Hozirda jahonning turli mamlakatlarida moliyaviy texnologiyalar, yer resurslarini boshqarish, transport, sog'liqni saqlash, ta'lim sohalarida blokcheyn tizimidan foydalaniladi. Aloqa

sifati va ma'lumotlarni uzatish tezligining yuqoriligi, energetik samaradorligi inson salomatligiga zararsiz ekanligidan tashqari, bu texnologiya foydalanuvchilarga yangidan yangi imkoniyatlarni beradi. Masalan, internet mahsulotlari, keng polosali mediaservislardan

foydalanish imkoniyatlarini kengaytiradi, tabiiy ofatlar bo'lgan joylarda ham aloqa o'rnatish imkonini beradi" Hozirgi globallashuv va murakkab bo'lgan davrda raqamli texnologiyalardan foydalanishni kengroq yoyish muhim ahamiyatga ega bo'lmoqda. Ayniqsa pandemiya sharoiti, masofadan ishlash, o'qish va faoliyatini olib borish shuniko'rsatdiki, raqamli texnologiyalarsiz hozirgi kunimizni tasavvur kila olmaymiz. Shu sababdan yurtimizda xam zamonaviy raqamli texnologiyalardan foydalanish va ularni amaliyotga jalb qilish juda zarur bo'lib xisoblanadi. Davlatimiz raxbari xam bu masalani davlat miqyosiga olib chiqqani va 2020 -yilni – ilm-ma'rifat va raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish yili deb bejizga nom berishni taklif qilgani yo'q. Lekin dunyo miqyosida 2020 yilda koronavirus pandemiyasi keng tarqalishi sababli raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish bo'yicha davlat dasturlari xam to'la to'kis bajarilib ulgurilmadi. O'ylaymizki, raqamli texnologiyalardan foydalanish va uni rivojlantirish bir

kun ham to'xtamaydi. Iqtisodiyotning raqamli segmenti mavzusi iqtisodiyot va jamiyatda ro'y bergan sifatli o'zgarish va isloxotlar tufayli dolzarb bo'lib qoldi. Yangi texnologiyalar va platformalar korxonalar menejmenti va jismoniy shaxslarga katta hajmdagi transaksion xarajatlarni qisqartirish va xo'jalik yurituvchi sub'ektlar va davlat idoralari bilan yaqin aloqalarni amalga oshirish imkonini beradi. Natijada tarmoq xizmatlariga asoslangan iqtisodiyot shakllanadi, ya'ni raqamli yoki elektron. "Raqamlashtirish" tushunchasining o'zi ishlab chiqarishni boshqarishni va AKT ning "boshidan oxirgacha" qo'llash orqali internetdan tortib to elektron hukumat texnologiyalarigachagacha ishlab chiqarishni yangi bosqichini ko'rsatadi. Iqtisodiyotning raqamli segmenti kengayishining asosiy sababi rivojlangan mamlakatlarda YAIM ning 70% dan ortig'ini tashkil qiladigan transaksiya sektorining o'sishi xisoblanadi. Ushbu sektorga quyidagilar kiradi: davlat boshqaruvi, konsalting va axborot xizmatlari, moliya, ulgurji va chakana savdo, shuningdek turli xil komunal, shaxsiy va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish.

Diversifikatsiya va dinamika darajasi qanchalik katta bo'lsa, shunchalik noyob ma'lumotlar mamlakat ichida va tashqi muxitida tarqaladi va shunga muvofiq milliy iqtisodiyotlarda ko'proq axborot trafigi xosil bo'ladi. Shuning uchun raqamli iqtisodiyot ko'plab ishtirokchilari mavjud va AKT xizmatlar yuqori darajada kirib borgan bozorlarda ancha samarali ishlaydi. Hozirgi kunda axborot iqtisodiyotining jadal rivojlanishi raqamli texnologiyalarni joriy etish va mos ravishda raqamli iqtisodiyotni shakllantirish bilan chambarchas bog'liq xisoblanadi. An'anaviy ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish soxalarini modernizatsiya qilish, moliyaviy va logistika operatsiyalariga tegishli savdo va xarid qilish jarayonlarini tashkil etish, axborot texnologiyalarining chuqur kirib borishi va iqtisodiy jarayonlarning raqamlashtirilishi fonida iste'mol strukturasi o'zgarishi, yangi bozorlarni va bozorni ishlashi uchun yangi shart-sharoitlar shakllantirish, shuningdek taxlil jarayonlari, prognozlash va boshqaruv qarorlarini qabul qilishda yangi yondashuvlar yaratishga asos bo'ladi. Axborot jamiyatining rivojlanishi raqamli iqtisodiyotni qurish va umumiy robotlashtirish bilan chambarchas bog'liqdir. Bu axborot kommunikatsiya texnologiyalaridan

unumli foydalanishga asoslangan. Jamiyatga yuklatiladigan va uni tavsiflaydigan asosiy talablar quyidagilar:

- Mehnat mohiyatini o'zgartirish (ijodiy- intellektual mehnat rolini oshirish);
- Bandlik xususiyatini o'zgartirish (zamonaviy axborot kommunikatsiya texnologiyalardan foydalangan xolda masofadan turib ishlash);
- Ta'lim va kasbiy malaka darajalari uchun umumiy talablarni oshirish.

Raqamli iqtisodiyot – bu jaxon bozorining barcha tarmoqlarida mavjud bo'lgan va faol rivojlanib borayotgan iqtisodiy munosabatlarning yangi turi. Raqamli iqtisodiyot O'zbekiston sharoitida xam tez orada yetakchi segmentga, umuman iqtisodiy tizimning o'sishi va rivojlanishining xarakatlantiruvchisiga (drayveriga) aylanishi mumkin.

Bugun axborot texnologiyalari kirib bormagan soha qolmadi. qaysi bir jabhani olmaylik qulaylik, oshkoralik va tezkorlik bobida zamonaviy axborot texnologiyalari yangilanishlarning muhim omiliga aylanib borayotir. Shu bois yurtimizda iqtisodiy -barqarorlik, ijtimoiy farovonlikni ta'minlash, aholi turmush darajasini yanada oshirish uchun barcha jabhaga raqamli texnologiyalarini keng joriy etishga alohida ahamiyat berilmoqda. Ta'kidlash joizki, ta'lim tizimiga raqamli texnologiyalarni olib kirish hamda ulardan oqilona foydalanish, albatta, zamon talabalaridan biridir. Bugungi kunda O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'lim vazirligi ham boshqa aloqador muassasalar bilan hamkorlikda mazkur kun talabini bosqichma-bosqich amaliy jihatdan o'quv jarayoniga tatbiq etmoqda. Pandemiya biz yashab turgan dunyoni tubdan o'zgartirdi. Ma'lumotlarga ko'ra, bugun pandemiya sabab ta'lim muassasalarini faoliyatini to'xtatgan mamlakatlarning 60

foizi to‘liq raqamli ta‘limga o‘tgan. Mazkur vaqt mobaynida AKT yuzaga kelgan ijtimoiy muammolarga echim topish uchun muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda. Bu bizga yuksalishning eng qisqa yo‘lidan borish imkoniyatini beradi va shuning uchun ham raqamli bilimlar va zamonaviy axborot texnologiyalarini egallashimiz zarur va shart ekanligini isbotlamoqda. Bashariyat iqtisodiyot tarmoqlari o‘zgarishi, bu jarayonning raqamlashuvi, mobillashuvi, sohaga sun‘iy intellektning joriy etilishi bilan bog‘liq muhim davrni boshdan kechirmoqda. 2022 yilga kelib dunyo YaIMning qariyb chorak qismi raqamli sektorga to‘g‘ri kelishi prognoz qilinayotgan bir sharoitda yangi iqtisodiyotni rivojlantirish zarurati yanada oydinlashadi. Dunyoning ko‘pgina mamlakatlari va mintaqalariga tarqalgan

Adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-4947-sonli Farmoni.

2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015 yil 24 apreldagi PF-4720-sonli “Aksiyadorlik jamiyatlarida zamonaviy korporativ boshqaruv uslublarini joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Farmoni

1. Axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish vazirligi.(2020). Telekommunikatsiya

tuzilmasi. <https://mitc.uz/uz/pages/communication>

2.Xalq so‘zi. (2020, Noyabr 11). O‘zbekistondagi mobil aloqa abonentlari soni 25 millionga

yaqinlashdi. <http://xs.uz/uzkr/post/ozbekistondagi-mobil-aloqa-abonentlari-soni-25-millionga-yaqinlashdi>

3."Taraqqiyot Strategiyasi" Markazi. (2020,Oktyabr15 [https:// strategy. uz/index. php?news=1106](https://strategy.uz/index.php?news=1106)

4. Нарзиева, Н. Н. (2019). Умумтаълим мактаб ўқувчиларида таянч компетенциялар асосида тадқиқотчилик кўникмаларини шакллантириш: пед. фан...(PhD) дисс.

5. Narzieva, N. (2017). Development of Education And Research Activity Profile Class Students on The Basis of Integrative And Personal Approach. [www. auris-verlag. de](http://www.auris-verlag.de).

6. Narzieva, N. N. (2019). Formation of research skills in general education school students based on basic competencies: ped. science...(PhD) diss. Samarkand: SamDU.

7. Norkuzievna, N. N., & Solievna, S. G. (2022). Formation of Students' Research Skills in the Process of English Lessons. *Texas Journal of Multidisciplinary Studies*, 8, 141-143.

8. Norkuzievna, N. N., & Solievna, S. G. (2022, March). DEVELOPING RESEARCH SKILLS ON THE BASIS OF COMPETENT APPROACH TO STUDENTS IN AN INTEGRATED LEARNING CONDITION. In E Conference Zone (pp. 151-154).

9. Norkuzievna, N. N. (2022). Development Of Research Competences Of Future Veterinary Specialists In The Process Of Lessons. Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching, 15, 41-43.

10. Turgunboev, A., & Narzieva, N. N. (2022). Zoroastrianism's source of education-interpretation of veterinary and animal husbandry in" Avesta. Scientific Journal of Agrobiotechnology and Veterinary Medicine, ps, 1180-1183.

11. Hasanovna, S. K., & Nargiza, N. (2019). The advantages of teaching grammar through games. Достижения науки и образования, (6 (47)), 30-31.

12. Khusenova, N. I., Fayzieva, F. N., Narzieva, N. N., & Rajabova, G. R. (2019). THE CONTENT OF TEACHING LISTENING IN ENGLISH AT ELEMENTARY SCHOOL. In EUROPEAN RESEARCH: INNOVATION IN SCIENCE, EDUCATION AND TECHNOLOGY (pp. 45-47).

13. Нарзиева, Н. (2017). ФОРМИРОВАНИЕ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ КОМПЕТЕНЦИИ У УЧАЩИХСЯ НА ОСНОВЕ ИНТЕГРАТИВНОГО ПОДХОДА. In WORLD SCIENCE: PROBLEMS AND INNOVATIONS (pp. 156-158).

14. Narzieva, N. N. (2023). DEVELOPMENT OF RESEARCH COMPETENCIES IN THE CONDITIONS OF INTEGRATED EDUCATION IN STUDENTS ON THE BASE OF A COMPETENT APPROACH. Thematics Journal of Education, 8(Q1).

15. Narzieva, N. N. (2023). DEVELOPMENT OF RESEARCH COMPETENCES OF VETERINARY SPECIALISTS IN THE MODERNIZATION OF VETERINARY EDUCATION. International Journal of Engineering Mathematics (Online), 5(3).

16. Нарзиева, Н. Н. (2022). СПОРТ ТУРЛАРИ БЎЙИЧА ТРЕНЕР-ЎҚИТУВЧИЛАРНИНГ ИЖТИМОЙ-МАДАНИЙ КОМПЕТЕНТЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ. АГРОБИОТЕХНОЛОГИЯ ВА ВЕТЕРИНАРИЯ ТИВВИЙОТИ ИЛМИЙ ЖУРНАЛИ, 980-983.

17. Тургунбоев, А., & Нарзиева, Н. Н. (2022). ЗАРДЎШТИЙЛИКНИНГ ТАЪЛИМ-ТАРБИЯ МАНБАИ-“АВЕСТО” ДАГИ ВЕТЕРИНАРИЯ ВА ЧОРВАЧИЛИК ТАЛҚИНИ. АГРОБИОТЕХНОЛОГИЯ ВА ВЕТЕРИНАРИЯ ТИВВИЙОТИ ИЛМИЙ ЖУРНАЛИ, 1180-1183.

18. Narzieva, N., Namazova, U., & Ernazarov, T. (2022). FACTORS OF THE DEVELOPMENT OF SOCIO-CULTURAL COMPETENCE OF HISTORY TEACHERS IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL

DEVELOPMENT. THEORETICAL & APPLIED SCIENCE Учредители: Теоретическая и прикладная наука, (5), 171-173.

19. Рахимов, Б. Х., & Нарзиева, Н. Н. (2016). ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ СОВРЕМЕННОГО ПОДХОДА К ОБУЧЕНИЮ. In Образование через всю жизнь: непрерывное образование в интересах устойчивого развития (pp. 356-360).

20. Назарова, Б., Нарзиева, Н., Умаров, Х., Машарипов, К., & Кулахметова, М. (2011). ФАКТОРЫ, ВЛИЯЮЩИЕ НА ПРОЦЕСС ФОРМИРОВАНИЯ НАУЧНОГО МИРОВОЗЗРЕНИЯ СТУДЕНТОВ. Педагогические науки, (1), 147-151.

21. Нарзиева, Н. Н., & Гаппарович, Ҳ. А. ТАЯНЧ КОМПЕТЕНЦИЯЛАР АСОСИДА ЎҚУВЧИЛАРНИНГ ИЗЛАНИШ, ТАДҚИҚОТ МАДАНИЯТИНИ БОСҚИЧМА-БОСҚИЧ ШАКЛЛАНТИРИШ ТЕХНОЛОГИЯСИ. НАМАНГАН ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ-2021, 1, 528.

22. Rajabovna, S. O. (2023, December). OLIY O ‘QUV YURTLARIDA TA’LIM SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINING O ‘RNI. In INTERDISCIPLINE INNOVATION AND SCIENTIFIC RESEARCH CONFERENCE (Vol. 2, No. 15, pp. 391-393).

23. Rajabovna, S. O. (2023, December). TALABA YOSHLARNI O ‘QITISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNI QO ‘LLASH. In INTERDISCIPLINE INNOVATION AND SCIENTIFIC RESEARCH CONFERENCE (Vol. 2, No. 15, pp. 389-390).

24. Sultanova, O., & Sadullayev, S. (2024). APPLICATION OF MODERN TECHNOLOGIES IN EDUCATION OF STUDENTS. Science and innovation, 3(B2), 431-433.

25. Sultonova, O. (2022). QISHLOQ YOSHLARINING IJTIMOIIY-IQTISODIY AHVOLI VA UNI YAXSHILASH YO’LLARI. Journal of Integrated Education and Research, 1(2), 127-130.

26. Rajabovna, S. O. (2023). THE PLACE OF THE DIGITAL ECONOMY IN YOUTH EDUCATION. Academia Science Repository, 4(04), 85-89.

27. Хушназаров, А., Урокова, М., & Курбонова, М. (2021). Зацитим кроликов от эймерий. in Library, 21(1), 44-47.

28. Хушназаров, А. Х., Урокова, М., & Курбонова, М. И. (2021). Quyonlar eumeriozi va uni oldini olish. Library, 21(2), 126-129.

29. Хушназаров, А., Урокова, М., & Курбонова, М. (2021). Зацитим кроликов от эймерий. in Library, 21(1), 44-47.

30. Хушназаров, А. Х., Урокова, М., & Курбонова, М. И. (2021). Rabbits are eumeriosis and its prevention. Library, 21(2), 126-129.

31. Uroкова, М., Акрамова, М., & Khushnazarov, A. X. (2021). Rabbits eimeriozin of treatment efficient methods. *Library*, 21(2), 115-117.
32. Урокова, М., Акрамова, М., & Хушназаров, А. Х. (2021). Эффективные методы лечения эмериоза у кроликов. in *Library*, 21(2), 115-117.
33. Хушназаров, А. Х., Урокова, М., & Курбонова, М. И. (2021). Эмериоз кроликов и его профилактика. in *Library*, 21(2), 126-129.
34. Khushnazarov, A., Uroкова, М., & Kurbonova, М. (2021). Kuyonlarni emeriodan asraylik. *Library*, 21(1), 44-47.
35. Khushnazarov, A., Uroкова, М., & Kurbonova, М. (2021). Kuyonlarni emeriodan asraylik. *Library*, 21(1), 44-47.
36. Избасаров, У., Турдиев, А., Дускулов, В., & Хушназаров, А. (2021). Санитарно-гигиеническая оценка полов в животноводческих помещениях в условиях жаркого климата. in *Library*, 21(1), 214-217.
37. Izbasarov, U., Turdiev, A., Duskulov, V., & Khushnazarov, A. (2021). Sanitary and hygienic assessment of floors in livestock buildings in a hot climate. *Library*, 21(1), 214-217.
38. Хушназаров, А., & Муртозаев, Н. (2020). Цистицеркоз билан касалланишни камайтиришнинг замонавий тамойиллари. in *Library*, 20(4), 20-21.
39. Izbasarov, U., Xamrayev, A., & O'G'LI, X. A. X. (2020). ЛЕЧЕНИЕ ДЕРМАТОЛОГИЧЕСКИХ И ГИНЕКОЛОГИЧЕСКИХ ЗАБОЛЕВАНИЙ ЧЕЛОВЕКА И ЖИВОТНЫХ. ВЕТЕРИНАРИЯ ВА ЧОРВАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ: ЗАМОНАВИЙ АМАЛИЁТ ВА ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАР.
40. Расулов, У., Хушназаров, А., & Камалов, Ф. (2020). Защитим крупный крот от тейлероизационной болезни. in *Library*, 20(4), 15-16.
41. Izbasarov, U., Khushnazarov, A., Khamraev, A. K., & Izbasarov, S. U. (2020). Creation of new domestic phyto-tissue preparations for veterinary medicine. *Library*, 20(4), 296-299.
42. Izbasarov, U., Khushnazarov, A., & Khamroev, A. (2020). Treatment of dermatological and gynecological diseases of humans and animals. *Library*, 20(4), 296-299. Избасаров, У., Хушназаров, А., Хамраев, А. Х., & Избасаров, Ш. У. (2020). Создание новых отечественных фито-тканевых препаратов для ветеринарной медицины. in *Library*, 20(4), 296-299.
43. Избасаров, У., Хушназаров, А., & Хамроев, А. (2020). Лечение дерматологических и гинекологических заболеваний человека и животных. in *Library*, 20(4), 296-299.
44. Газнакулов, Т. К., Орипов, А. О., Сафаров, А. А., Хушназаров, А. Х., Давлатов, Р. Б., Абдухакимов, Ш., ... & Мавланов, С. (2023). ХС Салимов, МК Бутаев, ЗЭ Рузиев,—Биохавфсизлик.

45. Хушназаров, А. Х., Райимкулов, И. Х., Эшқораев, А. М., & Давлатов, Р. Б. (2023). Қуён эймериозининг кимёпрофилактикаси. SCHOLAR, 1(2), 56-62.
46. Khushnazarov, A. K., & Davlatov, R. B. (2023). DIAGNOSTICS OF RABBIT EMERIOSIS. Journal of new century innovations, 22(3), 72-77.
47. Ergashov, S. I., Xushnazarov, A. X., & Davlatov, R. B. (2023). QUYONLAR EYMERIOZNI DAVOLASHDA KENG QO ‘LLANILADIGAN PREPARATLAR. Journal of new century innovations, 22(3), 58-64.
48. Хушназаров, А., & Давлатов, Р. (2023). Қуён эймериозининг тарқалиши ва патологоанатомик ташҳиси. Library, 1(1), 15-17.
49. Мухаммадиев, У. И., Хушназаров, А. Х., & Давлатов, Р. Б. (2023). BIOLOGICAL CHARACTERISTICS OF RABBITS. KEEPING AND FEEDING TECHNOLOGY.
50. Khushnazarov, A. K., Eshkorayev, A. M., & Davlatov, R. B. (2023). DEVELOPMENT, EPISOTOLOGY, TREATMENT AND PREVENTIVE MEASURES OF EMERIOSIS IN RABBITS. Journal of new century innovations, 22(3), 65-71.
51. Хушназаров, А., Эшқораев, А., Ахмадалиев, Т., & Давлатов, Р. (2023). Эпизоотологические диагностические и профелактические данные эймериоз кроликов. in Library, 1(1), 1068-1080.
52. Ахмадалиев, Н. Т., Хушназаров, А. Х., & Давлатов, Р. Б. (2023). ҚУЁН ЭЙМЕРОЗИНИНГ ЭПИЗОТОЛОГИЯСИ.
53. Хушназаров, А., & Давлатов, Р. (2023). Распространение и патологоанатомическая диагностика эмериоза кроликов. in Library, 1(1), 15-17.
54. Akhmadaliev, N. T., Khushnazarov, A. K., & Davlatov, R. B. (2023). EPIZOOTOLOGY OF RABBIT EYMEROSIS.
55. Ergashov, S. I., Khushnazarov, A. X., & Davlatov, R. B. (2023). DRUGS WIDELY USED IN THE TREATMENT OF EMERIOSIS IN RABBITS. Journal of new century innovations, 22(3), 58-64.
56. Хушназаров, А. Х., & Давлатов, Р. Б. (2023). HISTORY AND SYSTEMATIC STATUS OF THE STUDY OF RABBIT EYMEROSIS.
57. Khushnazarov, A. H., Rayimkulov, I. H., Eshkoraev, A. M., & Davlatov, R. B. (2023). СЕМИОПРОФИЛАКТИКА ЭМЕРИОЗИНИНГ ИН РАББИТ. SCHOLAR, 1(2), 56-62.
58. Мухаммадиев, У. И., Хушназарова, М. И., & Давлатов, Р. Б. (2023). DIAGNOSTICS AND PROPHYLAXIS OF RABBIT PASTEURELLIOS (LITERATURE ANALYSIS).
59. Хушназаров, А., Райимкулов, И., & Эшқораев, А. (2023). ЗАМОНАВИЙ КАТАКЛАРДА ҚУЁНЛАРНИ БОҚИШ УСУЛЛАРИ. Евразийский журнал медицинских и естественных наук, 3(1 Part 2), 52-57.

60. Хушназаров, А. Х., Хушназарова, М. И., & Исоқулова, З. Х. (2023). Эймериоцид препаратларни қуён эймериозида қўллаш. *Innovative Development in Educational Activities*, 2(1), 138-143.
61. Khushnazarov, A., Rayimkulov, I., & Eshkoraev, A. (2023). METHODS OF KEEPING RABBITS IN MODERN CAGES. *Eurasian Journal of Medical and Natural Sciences*, 3(1 Part 2), 52-57.
62. Khushnazarov, A. K., Khushnazarova, M. I., & Isokulova, Z. K. (2023). EIMERIOCID DRUGS KUYONG EIMERIOSYS KOLLASH. *Innovative Development in Educational Activities*, 2(1), 138-143.
63. Газнакулов, Т. К., Орипов, А. О., Сафаров, А. А., Хушназаров, А. Х., Давлатов, Р. Б., & Абдухакимов, Ш. & Мавланов, С.(2023). ХС Салимов, МК Бутаев, ЗЭ Рузиев,—Биохавфсизлик.
64. Khudoyberdievich, K. A., Khushnazarova, M. I., & Isokulova, Z. X. (2022). PREVALENCE, DIAGNOSIS, TREATMENT AND PREVENTION OF RABBIT EMERIOSIS. *RESEARCH AND EDUCATION*, 1(9), 245-249.
65. Давлатов, Р. Б., & Хушназаров, А. Х. (2022). ҚУЁН ЭЙМЕРИОЗИ ЭПИЗОТОЛОГИЯСИ ДАВОЛАШ ВА ПРОФИЛАКТИКА ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ. *AGROBIOTEKNOLOGIYA VA VETERINARIYA TIBBIYOTI ILMIY JURNALI*, 181-184.
66. Berdiyevich, D. R., Khudoiyberdi o‘g‘li, K. A., & Ithomovna, K. M. (2022). EPIZOOTOLOGY OF EIMERIOSIS (COCCIDIOSIS) OF RABBITS, TREATMENT AND PREVENTIVE MEASURES. *Ann. For. Res*, 65(1), 602-607.
67. Хушназаров, А., & Давлатов, Р. Б. (2022). Quyon eumeriozini davolashda vazuril preparatining samaradorligi. *Library*, 22(2), 173-174.
68. Хушназаров, А., & Давлатов, Р. (2022). Пастдарғом ва ургут туманларида қуён эймериозининг эпизоотик ҳолати. *Library*, 22(1), 31-32.
69. Хушназаров, А., & Давлатов, Р. (2022). Қуён эймериозини даволашда янги эймериостатикнинг самарадорлиги. *Library*, 22(1), 28-29.
70. Давлатов, Р., & Хушназаров, А. (2022). Epizootology of eimeriosis (coccidiosis) of rabbits, treatment and preventive measures. *Library*, 22(4), 15.
71. Хушназаров, А., & Давлатов, Р. Б. (2022). Эффективность вазурила при лечении эймериоза кролика. in *Library*, 22(2), 173-174.
72. Davlatov, R. B., & Khushnazarov, A. X. (2022). TREATMENT AND PREVENTIVE MEASURES OF THE EPISOTOLOGY OF RABBIT EMERIOSIS. *SCIENTIFIC JOURNAL OF AGROBIOTEKNOLOGY AND VETERINARY MEDICINE*, 181-184.
73. Давлатов, Р., & Хушназаров, А. (2022). Эпизотология эймериоза (кокцидоза) кроликов, лечение и профилактика. in *Library*, 22(4).

74. Хушназаров, А., & Давлатов, Р. (2022). Эпизототическая ситуация по эмериозу кролика в пастдаргомском и ургутском районах. in *Library*, 22(1), 31-32.

75. Хушназаров, А., & Давлатов, Р. (2022). Эффективность нового эмериостатического препарата в лечении эмериоза кроликов. in *Library*, 22(1), 28-29.

76. Khushnazarov, A., & Davlatov, R. B. (2022). Rabbit eimeriozin in treatment vazuril of the drug efficiency. *Library*, 22(2), 173-174.

77. Хушназаров, А. Х. (2022). ОБЗОР ЛИТЕРАТУРНЫХ ДАННЫХ ПО ХИМИОТЕРАПИИ И ХИМИОПРОФИЛАКТИКИ ЭЙМЕРИОЗА КРОЛИКОВ. *PEDAGOGS jurnali*, 23(2), 83-86.

78. Худойбердиевич, Х. А., Хушназарова, М. И., & Исокулова, З. Х. (2022). ҚУЁН ЭЙМЕРИОЗИНИНГ ТАРҚАЛИШИ, ДИАГНОЗИ, ДАВОЛАШ ВА ОЛДИНИ ОЛИШ. *RESEARCH AND EDUCATION*, 1(9), 245-249.

79. Хушназаров, А., Хабибулаев, С. Л., Рахматова, У., Орлова, Г. И., Толибова, Ф. Т., & Хушназарова, М. И. (2022). Защита кроликоферм от эмериоза. in *Library*, 22(2), 5-8.

80. Хушназаров, А., Хабибулаев, С. Л., Рахматова, У., Орлова, Г. И., Толибова, Ф. Т., & Хушназарова, М. И. (2022). Защита кроликоферм от эмериоза. in *Library*, 22(2), 5-8.